

čení feministických nakladatelství přispěli knihkupci z velkých knižních domů. Přispějí e-booky ke zničení ekologického vydávání knih?

## 5 / Produkce

Bibliodiverzitu dnes podle všeho ohrožuje přesycení trhu a finanční koncentrace ve vydavatelském světě, jež dláždí cestu nadřazenosti hrstky velkých vydavatelských skupin a snahám o vysokou produktivitu.

Mezinárodní sdružení nezávislých nakladatelů, Bibliodiversity\*

Vandana Shiva v knize *Close to Home* (Blízko domova) představuje koncept hranic tvorby a produkce (1994, s. 140–141). Ve světě zemědělství se produkci vymykají domácí zahrady a zvířata, jejichž mléko či vejce slouží domácí spotřebě. Ve světě knih by se jí vymykal text vydáný vlastním nákladem. Taková díla totiž nepatří do počtářské ekonomiky, protože vznikají pro soukromé účely (primárním důvodem jejich existence není zisk), pro domácí spotřebu nebo z altruismu. Pokud jde o výpočet hrubého domácího produktu (HDP), je taková tvorba ekonomickou sebevraždou. Zamysleme se však na chvíli nad několika historickými příklady.

Dílo Virginie Woolf vycházelo v nakladatelství Hogarth Press, které vedla Virginia se svým mužem Leonardem. Knihy také často sázela a balila. *Odyssea* (Ulysses, 1918) Jamese Joyce vydalo pařížské knihkupectví Shakespeare and Company vedené Sylvií Beach a Adrienne Monnier. Bryher (Winifred Ellerman) soukromě vydávala dílo americké básnířky H. D. (Hildy Doolittle). Tyto tři modernisty zmiňuji, protože jejich díla inspirovala vznik celých významných literárních oborů. V rámci komerčního modelu nakladatelské činnosti by toho z jejich díla vyšlo jen málo, protože všichni tři přinašeli něco nově-

### -11

K dalšímu studiu viz Raymond (2013); Sullivan (2007); Ekis Ekman (2013); Tankard Reist a Bray (2011); Dines (2010); Jeffreys (1997); Bray (2013); Stark a Whisnant (2004).